

Briuselis, 2019 05 17
COM(2019) 242 final

2019/0116 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi AKR ir ES ministrų taryboje dėl įgaliojimų perdavimo AKR ir ES ambasadorių komitetui dėl sprendimo priimti pereinamojo laikotarpio priemonės, siekiant pratęsti AKR ir ES partnerystės susitarimo galiojimą

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

2020 m. vasario 29 d. nustos galioti 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytas ES ir Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių grupės partnerystės susitarimas¹. Šis Komisijos pasiūlymas susijęs su Tarybos sprendimu dėl pozicijos, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi AKR ir ES ministrų taryboje dėl numatomo priimti sprendimo, susijusio su įgaliojimų suteikimu AKR ir ES ambasadorių komitetui dėl galimo pereinamojo laikotarpio priemonių taikymo, kad būtų pratęstas AKR ir ES partnerystės susitarimo taikymas.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Kotonu partnerystės susitarimas

Nuo 2000 m. Kotonu partnerystės susitarimas (toliau – susitarimas arba KPS) yra ES santykių su 79 Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalimis pagrindas. Susitarimas sudarytas 20 metų laikotarpiui nuo 2000 m. kovo 1 d. iki 2020 m. vasario 29 d. Vėliau jis buvo persvarstytas 2005 m. ir 2010 m.

2.2. AKR ir ES ministrų taryba

AKR ir ES ministrų taryba yra susitarimu (15 straipsniu) įsteigta ministrų lygmens institucija. Ją sudaro Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos nariai ir kiekvienos AKR valstybės vyriausybės narys.

Ministrų tarybai paeiliui pirmininkauja vienas iš Europos Sąjungos Tarybos narių ir vienas iš AKR valstybių vyriausybės narių. Tinkamos nagrinėtiniems klausimams formos ir geografinės sudėties Ministrų taryba paprastai susitinka kartą per metus pirmininko iniciatyva ir tais atvejais, kai tai atrodo būtina.

Ministrų taryba, be kita ko², priima KPS įgyvendinti ir vykdyti reikalingus sprendimus.

Ministrų taryba sprendimus priima bendru Šalių susitarimu. Kad sprendimai galiotų,

- turi dalyvauti pusė Europos Sąjungos Tarybos narių (t. y. 14 ES valstybių narių ministrų),
- vienas Komisijos narys ir
- du trečdaliai narių, atstovaujančių AKR valstybių vyriausybėms (t. y. 55 skirtingų AKR valstybių vyriausybės nariai).

Negalinčius dalyvauti posėdyje Ministrų tarybos narius gali pakeisti atstovai. Atstovas turi visas to nario teises (KPS 15 straipsnio 3 dalis).

¹ 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos sprendimas dėl 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašyto Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno valstybių grupės ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimo sudarymo (OL L 65, 2003 3 8, p. 27).

² Pagal KPS 15 straipsnio 2 dalį AKR ir ES ministrų taryba „a) vykdo politinį dialogą; b) priima politikos gaires ir sprendimus, būtinus šio susitarimo nuostatų įgyvendinimui, visų pirma dėl plėtros strategijų šiame susitarime numatytose konkrečiose srityse arba kitose svarbiose srityse ir dėl procedūrų; c) nagrinėja ir sprendžia klausimus, galinčius sukliudyti veiksmingai ir patikimai įgyvendinti šį susitarimą arba sudaryti kliūtis siekiant jo tikslų; d) užtikrina sklandų konsultacijų mechanizmų veikimą.“

Pagal KPS 15 straipsnio 4 dalį Ministrų taryba gali perduoti įgaliojimus Ambasadorių komitetui. Ministrų taryba gali suteikti įgaliojimus priimti Šalims privalomus sprendimus. Įgaliojimai suteikiami priimant Ministrų tarybos sprendimą.

2.3. AKR IR ES AMBASADORIŲ KOMITETAS

Ambasadorių komitetas įsteigtas KPS 16 straipsniu. Ambasadorių komitetą sudaro kiekvienos ES valstybės narės nuolatinis atstovas bei Komisijos atstovas ir kiekvienos AKR valstybės atstovybės ES vadovas. Ambasadorių komitetui paeiliui pirmininkauja Sąjungos paskirtos valstybės narės nuolatinis atstovas ir AKR valstybių paskirtos atstovybės, atstovaujančios AKR valstybei, vadovas.

Ambasadorių komitetas padeda Ministrų tarybai atlikti jos užduotis ir **vykdo visus įgaliojimus, kuriuos jam patikėjo Taryba** (KPS 16 straipsnio 2 dalis). Šiomis aplinkybėmis Ambasadorių komitetas gali priimti šalims privalomus sprendimus neviršydamas Ministrų tarybos jai suteiktų įgaliojimų.

Ambasadorių komitetas stebi šio susitarimo įgyvendinimą ir pažangą siekiant jame nustatytų tikslų. Ambasadorių komitetas reguliariai susitinka pirmiausia parengti Tarybos posėdžius ir tais atvejais, kai tai atrodo būtina.

2.4. Pereinamojo laikotarpio priemonės

Kotonu partnerystės susitarimas nustoja galioti 2020 m. vasario 29 d. Pagal susitarimo 95 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą derybos dėl naujojo AKR ir ES partnerystės susitarimo pradėtos 2018 m. rugsėjo mėn. Jei naujasis susitarimas nebus parengtas iki nurodytos galiojimo pabaigos datos, reikia imtis priemonių, kad ES ir AKR santykių srityje būtų išvengta teisinio vakuumo.

95 straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nurodyta: „*Ministrų taryba patvirtina pereinamojo laikotarpio priemones, kurių gali prireikti iki naujo susitarimo įsigaliojimo.*“ Pagal KPS 95 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą pereinamojo laikotarpio priemonės gali būti taikomos, siekiant pratęsti viso KPS arba jo dalių taikymą iki naujojo susitarimo (laikino taikymo ar įsigaliojimo, ratifikavus visoms šalims) taikymo dienos.

Siekiant išlaikyti teisinį tęstinumą su AKR valstybėmis, jeigu naujasis susitarimas nebūtų taikomas iki galiojančios teisinės sistemos galiojimo pabaigos, būtina priimti pereinamojo laikotarpio priemones, kad būtų pratęstas dabartinio susitarimo taikymas.

Sprendimą dėl pereinamojo laikotarpio priemonių (t. y. kuri susitarimo dalis (-ys) taikoma (-os) pereinamuoju laikotarpiu ir iki kada) gali priimti pati Ministrų taryba arba ji gali Ambasadorių komitetui perduoti įgaliojimus priimti tokį sprendimą.

2.5. Numatomas Ministrų tarybos aktas

Pagal Ministrų tarybos darbo tvarkos taisykles ji posėdžiauja kartą per metus. 44-oji Ministrų tarybos sesija vyks Briuselyje 2019 m. gegužės 23–24 d. Kadangi dėl pereinamojo laikotarpio priemonių turinio ir datos nebuvo tartasi su AKR šalimis, Ministrų taryba negali priimti pereinamojo laikotarpio priemonių.

Kadangi iki susitarimo galiojimo pabaigos nenumatoma jokių kitų Ministrų tarybos posėdžių, būtina, kad sprendimas priimti pereinamojo laikotarpio priemones pagal KPS 95 straipsnio 4 dalį būtų perduotas AKR ir ES ambasadorių komitetui. Ambasadorių komitetas gali užtikrinti, kad sprendimas dėl pereinamojo laikotarpio priemonių būtų priimtas laiku.

Todėl 44-ojoje sesijoje AKR ir ES ministrų taryba turi priimti sprendimą perduoti įgaliojimus priimti pereinamojo laikotarpio priemones AKR ir ES ambasadorių komitetui (toliau – numatomas aktas).

Numatomo akto tikslas – perduoti įgaliojimus AKR ir ES ambasadorių komitetui dėl sprendimo taikyti pereinamojo laikotarpio priemones pagal susitarimo 15 straipsnio 4 dalį, kurioje nustatyta: „Ministrų taryba gali perduoti įgaliojimus Ambasadorių komitetui.“ Numatomas aktas Šalims bus privalomas.

Šalims nustačius pereinamojo laikotarpio priemonių turinį ir taikymo trukmę, Ambasadorių komitetas pasinaudos jam perduotais įgaliojimais ir priims sprendimą dėl pereinamojo laikotarpio priemonių, kaip numatyta KPS 95 straipsnio 4 dalyje. Siekiant parengti šį sprendimą, kurį priimtų Ambasadorių komitetas, reikėtų pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį priimti kitą Tarybos sprendimą dėl Sąjungos pozicijos.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma Sąjungos pozicija yra per 44-ąją AKR ir ES ministrų tarybos sesiją priimti numatomą aktą ir taip AKR ir ES ambasadorių komitetui pavesti priimti sprendimą dėl pereinamojo laikotarpio priemonių pagal KPS 95 straipsnio 4 dalį.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

SESV 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „*nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą*“.

Sąvoka „*teisinę galią turintys aktai*“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį*“³.

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

AKR ir ES ministrų taryba yra susitarimu, t. y. 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašyto AKR ir ES partnerystės susitarimo 15 straipsnio 1 dalimi, įsteigtas organas.

Aktas, kurį AKR ir ES ministrų tarybos prašoma priimti, yra teisinę galią turintis aktas. Vadovaujantis susitarimo 15 straipsnio 3 dalimi, numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę.

Numatomu aktu susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu

³ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. *Taikymas aptariamuoju atveju*

Numatomo akto pagrindinis tikslas ir turinys yra susiję su apskritai tarptautinių institucijų, įsteigtų pagal KPS, veikimu ir KPS kaip visumos veikimu (galbūt pratęsiant jo taikymą po numatytos galiojimo pabaigos datos). Tarybos sprendimo materialinis teisinis pagrindas turi būti nustatomas į KPS atsižvelgiant kaip į visumą⁴.

KPS buvo sudarytas kaip asociacijos susitarimas, taigi buvo grindžiamas Europos bendrijos steigimo sutarties 310 straipsniu, atitinkančiu SESV 217 straipsnį. Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 217 straipsnis.

4.3. **Išvada**

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 217 straipsnis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

⁴ Visų pirma žr. 2018 m. rugsėjo 4 d. sprendimo byloje *Komisija prieš Tarybą (Kazachstanas)*, C-244/17 [ECLI:EU:C:2018:662], 40 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi AKR ir ES ministrų taryboje dėl įgaliojimų perdavimo AKR ir ES ambasadorių komitetui dėl sprendimo priimti pereinamojo laikotarpio priemonės, siekiant pratęsti AKR ir ES partnerystės susitarimo galiojimą

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 217 straipsnį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytas Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių (toliau – AKR) ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimas (toliau – AKR ir ES partnerystės susitarimas)⁵. AKR ir ES partnerystės susitarimas įsigaliojo 2003 m. balandžio 1 d. ir turi būti taikomas iki 2020 m. vasario 29 d.;
- (2) pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 95 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą derybos dėl naujojo AKR ir ES partnerystės susitarimo pradėtos 2018 m. rugsėjo mėn. Jei naujasis susitarimas nebus parengtas iki dabartinės teisinės sistemos galiojimo pabaigos, būtina priimti pereinamojo laikotarpio priemones, kad būtų pratęstas dabartinio susitarimo taikymas;
- (3) AKR ir ES partnerystės susitarimo 95 straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje numatyta, kad Ministrų taryba priima pereinamojo laikotarpio priemones, kad būtų pratęstas viso AKR ir ES partnerystės susitarimo ar jo dalių taikymas iki naujojo susitarimo laikino taikymo arba įsigaliojimo;
- (4) pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 15 straipsnio 4 dalį AKR ir ES ministrų taryba gali priimti sprendimą perduoti įgaliojimus AKR ir ES ambasadorių komitetui, įskaitant įgaliojimą priimti sprendimą dėl pereinamojo laikotarpio priemonių;
- (5) 2019 m. gegužės 23–24 d. AKR ir ES ministrų taryba rengia eilinį posėdį Briuselyje. Dėl pereinamojo laikotarpio priemonių nesusitarta, todėl AKR ir ES ministrų taryba savo eiliniame posėdyje negali jų priimti. Kadangi iki AKR ir ES partnerystės susitarimo galiojimo pabaigos nenumatoma jokių kitų AKR ir ES ministrų tarybos posėdžių, siekiant laiku priimti sprendimą dėl pereinamojo laikotarpio priemonių, būtina, kad įgaliojimas priimti sprendimą dėl pereinamojo laikotarpio priemonių pagal KPS 95 straipsnio 4 dalį būtų perduotas AKR ir ES ambasadorių komitetui;

⁵ Susitarimas (OL L 317, 2000 12 15, p. 3) su pakeitimais, padarytais 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pasirašytu susitarimu (OL L 209, 2005 8 11, p. 27) ir 2010 m. birželio 22 d. Uagadugu pasirašytu susitarimu (OL L 287, 2010 11 4, p. 3).

- (6) 44-ojoje sesijoje AKR ir ES ministrų taryba turi priimti sprendimą, kuriuo AKR ir ES ambasadorių komitetui perduodami įgaliojimai priimti pereinamojo laikotarpio priemonės (toliau – numatomas aktas);
- (7) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi AKR ir ES ministrų taryboje, nes numatomas aktas Sąjungai bus privalomas;
- (8) šiame sprendime turėtų būti nustatyta Sąjungos pozicija, kuria AKR ir ES ministrų taryboje pritariama numatomam aktui,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi 44-ojoje AKR ir ES ministrų tarybos sesijoje, yra patvirtinti įgaliojimų perdavimą AKR ir ES ambasadorių komitetui pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 15 straipsnio 4 dalį dėl sprendimo pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 95 straipsnio 4 dalį priimti bet kokias pereinamojo laikotarpio priemones, kurių gali prireikti iki naujojo susitarimo įsigaliojimo.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*